

Концепція А теоретично є справедливою, але нереальною для втілення в життя, оскільки за сучасних умов створює правові засади для дискримінації менш розвинених країн. Концепція Б, відбиваючи інтереси країн, що розвиваються, є більш прагматичною і реалістичною. Вона поступово втілюється в життя, хоча не знаходить поки що підтримки з боку глобальних організацій. Супротивники цієї концепції ототожнюють її з субсидуванням виробництва, що є забороненим правилами СОТ.

Література

1. Глобалізація і безпека розвитку: Монографія / О.Г.Білорус, Д.Г. Лук'яненко та ін.; Керівник авт. колективу і наук. ред. О.Г. Білорус. — К.: КНЕУ, 2001. — 733 с.
2. Глобальна торгова система: розвиток інститутів, правил, інструментів СОТ: Монографія / Кер. авт. кол. і наук. ред. Т.М. Циганкова. — К.: КНЕУ, 2003. — 660 с.
3. Barton John H., Goldstein Judith L., Josling Timothy E., Steinberg Richard H. The Evolution of the Trade Regime: Politics, Law, and Economics of the GATT and the WTO. 2008, 256 pp.
4. Rodriguez F., Rodric D. Policy and Economic Growth: A Skeptic's Guide to the Cross-National Evidence / NBER Macroeconomics Annual 2000, V.15. p.261-338. <https://www.nber.org/books/bern01-1>
5. *Ждановская А.* Что такое ВТО? В чьих интересах в ВТО принимаются решения? Чем опасна ВТО? // Научно-просветительский журнал СКЕПСИС. — 2009. — № 9 / http://scepsis.ru/library/id_2546.html
6. *Щебарова Н.Н.* Внешнеторговая политика: Учебное пособие. — М.: Междунар.отношения, 2003. — 256 с.
7. Fair Trade — складова частина соціально-відповідального бізнесу [Електронний ресурс]. Ресурсний центр ГУРТ. Режим доступу: <http://gurt.org.ua/articles/1870/>
8. Офіційний Web-сайт World Fair Trade Organization. Режим доступу: <http://www.wfto.com>
9. Офіційний Web-сайт Fairtrade Labelling Organizations International Режим доступу: www.fairtrade.net/

Статтю подано до редакції 19.10.2012 р.

УДК 336.77

Т.М. Гордіца, канд. екон. наук, доцент,
докторант кафедри банківської справи,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ВПЛИВ ФІНАНСОВИХ ІННОВАЦІЙ НА РОЗВИТОК РИНКУ БАНКІВСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

АНОТАЦІЯ. У статті розглянуто авторський підхід щодо впливу світових фінансових інновацій на сучасний розвиток ринку банківського обслуговування фізичних осіб. Проведений аналіз визначив дві основні їх функції: покращення розрахункових операцій й впровадження новітніх засобів трансформації грошових ресурсів в процесі «заощадження-інвестиції». Модель банківських інновацій, які формуються під впливом фінансових інновацій, представлені у структурі інновацій банківського сервісу, банківських маркетингових інновацій та банківських організаційних інновацій.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: фінансові інновації, банківські інновації, банківське обслуговування, інноваційний банкінг, фізичні особи.

АННОТАЦИЯ. В статье рассмотрен авторский подход относительно влияния мировых финансовых инноваций на современное развитие рынка банковского обслуживания физических лиц. Проведенный анализ определил две основные их функции: улучшение расчетных операций и внедрение новейших механизмов трансформации денежных ресурсов в процессе «сбережения-инвестиции». Модель банковских инноваций, которые формируются под влиянием финансовых инноваций, представлена в комплексе инноваций банковского сервиса, банковских маркетинговых инноваций и организационных банковских инноваций.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: финансовые инновации, банковские инновации, банковское обслуживание, инновационный банкинг, физические лица.

ANNOTATION. The article deals with the author's approach as to the impact of global financial innovations on the modern development in bank's market of households. The analysis identifies its two main features as improvement of transfer and introduction of new mechanisms of financial resources transformation in the process of «savings-investment». Banking innovations model, which is formed under the influence of financial innovations, is presented in the complex of banking innovations in service, innovations of banking marketing and innovations of banking management.

KEYWORDS: financial innovations, banking innovations, banking services, retail clients.

Постановка проблеми. Інновації визнаються у світі одним із вагомим джерелом економічного зростання та поліпшення соціального добробуту завдяки своїй властивості створювати додаткові робочі місця та підвищувати продуктивність праці. Впровадження різноманітних фінансових інновацій на початку 70-х років XIX ст. докорінно змінили характеристики банківських продуктів, послуг, операцій, а на початку 80-х років XIX ст. *внаслідок технологічного буму* з'явилися нові банківські послуги завдяки впровадженню електронної платіжної картки, як інноваційного інструменту. Це повністю змінило філософію банківського обслуговування клієнтів, яке полягає в виокремленні особливого сектору в ньому, а саме банківського обслуговування фізичних осіб. Отже, основою такої філософії стало впровадження новітніх технологічних, а на їх базі й продуктових, організаційних, маркетингових, пруденційних та інших банківських інновацій. Проте, світова наукова спільнота не прийшла до єдиної думки щодо позитивного впливу фінансових інновацій на грошово-кредитний ринок. Таким чином, така категорія, як «фінансові інновації» потребує всебічного дослідження в аспекті їх впливу на сучасний світовий і, зокрема, національний ринок банківського обслуговування фізичних осіб, що і становить мету нашого дослідження.

Аналіз останніх джерел і публікацій. Першим, хто критикував підприємницьку інновацію, був австрійський економіст Й. Шумпетер, який визначив її як «процес творчого руйнування, як значний факт капіталізму» [9, 11]. У цьому контексті мова йшла про так звані радикальні інновації, які визначаються такими, якщо вони в значному ступені можуть зруйнувати ринок, тобто привести до банкрутства компаній із традиційними технологіями, продуктами, тощо. Як розвиток цього тлумачення, сучасні науковці розрізняють не тільки радикальні, але й поступові (інкрементні) інновації. Спиральний ефект фінансової інновації, описаний Р. Мертоном, показав, що розвиток ринку відбувається частіше на ос-

нові стандартизованих продуктів, а це призводить до появи більш індивідуальних продуктів вже інноваційного характеру [9, с. 21]. Отже, таке явище має подвійний ефект, як у традиційній, так і в інноваційній площині. Саме такий підхід згладжує межу між поступовими (інкрементними) та радикальними інноваціями. Проте, інновації не тільки призводять до економічних та ринкових змін, вони докорінно можуть змінити поведінку самої людини. На думку П. Туфано, 40 фінансових інновацій, що були масово впроваджені після другої світової війни, прямо або побічно вплинули на споживчу поведінку населення, змінивши ставлення фізичних осіб до фінансової системи [9, с. 73]. У загальному проблематика впливу фінансових інновацій, як чинника вирішення протиріч та інформаційної асиметрії грошово-кредитного ринку, є предметом розгляду сучасних світових комплексних наукових досліджень, серед яких потрібно визначити праці П. Туфано [10], Дж. Лернера [5], Р. Мертона [7], Ш. Ліппе [9], А. Мартового [6], С. Батачарі та В. Нанда [4]. Сучасні українська наука розглядає як фінансові інновації, так і їх вплив на створення банківських інновацій, останні дослідження яких відображено в роботах О. М. Мозгового, Т. Є. Оболенської, Т. В. Мусієць [3], С. Б. Єгоричевої [2], О. М. Кравчук та І. В. Андрощук [1].

Виклад основного матеріалу дослідження. Загально відомим є те, що до категорії «фінансові інновації» належать як різноманітні новітні фінансові інструменти, так і технології, причому фінансові інструменти містять як концептуальні інновації у вигляді різноманітних понять, концепцій тощо, так і інновації із фізичними властивостями, відповідно, інструменти та процеси [3, с. 19]. Комбінацію новітніх фінансових інструментів прийнято визначати як фінансовий інжиніринг [3, с. 20]. Одним із ґрунтовних визначень на рівні світової науки «фінансових інновацій» є трактування фундаторів цієї галузі Дж. Лернера та П. Туфано, а саме, «...фінансові інновації є актом створення та популяризації новітніх фінансових інструментів, а також новітніх фінансових технологій, інститутів і ринків... більшість фінансових інновацій за своєю суттю є еволюційною адаптацією попередніх продуктів» [5]. Таким чином, продукт може бути цілком інноваційним, або радикальним, а може мати покращені властивості попереднього традиційного продукту, або модифікуючим, а також мати комбінаторні або архітектурні властивості, що є основою створення нових продуктів, які задовольняють індивідуальні потреби клієнтів [2, с. 16—17]. Р. Мертон пропонує виділяти шість функцій фінансових інновацій, які свідчать про їх позитивне значення: 1) вирішують проблему моральної шкоди (морального ризику) та асиметричності інформації; 2) надають можливість генерації ресурсів для підтримки реального сектору економіки; 3) надають можливість більш ефективно керувати ризиками; 4) надають можливість отримувати додаткову інформацію з метою прийняття ефективних рішень; 5) прискорюють рух коштів; 6) сприяють купівлі-продажу товарів і послуг [7]. Дж. Фінерті додає ще одну функцію, тобто сьому — підвищення ліквідності [8]. Узагальнюючи різноманітні підходи [4—10], можемо зробити висновок про те, що значення фінансових інновацій найґрунтовніше розкрито саме П. Туфано. В першу чергу позитивна роль фінансових інновацій полягає у вирішенні соціальних проблем населення, а негативна — у створенні новітніх механізмів щодо ухилення від податків і сприяння високому

рівню волатильності ринку [5; 9; 10]. Перше твердження логічно відображено в ланцюгу наступних позитивних ефектах від впровадження фінансових інновацій, а саме: 1) сприяють наповненості ринку (різноманітні похідні фінансових інструментів); 2) сприяють мінімізації витрат на просування банківських продуктів, послуг, і покращують банківську взаємодію «банк—клієнт» на ринку (банкомати, АСН технології, програми електронної комерції тощо) і 3) найголовніше — сприяють вирішенню проблем асиметричності інформації на ринку, чим мінімізують ризики (автоматизований андеррайтинг, моделі оцінки кредитоспроможності тощо) [9, с. 18]. Щодо останнього чинника, то розглянемо його детальніше. Для прикладу, комплексне автостраховання «Pay-As-You-Drive», аналог якого «Каско» використовується в Україні, підвищує прозорість угоди між клієнтом-позичальником і банком, завдяки тому, що страховик стає більш поінформованим стосовно поведінки клієнта, і тим «згладжує» наслідки асиметричності інформації, яка виникає вже після підписання кредитної угоди, чим зменшує ризики не повернення позики. Таким чином, саме ця функція в першу чергу мінімізує банківські ризики. Проте, інновація, з одного боку, може мати як позитивне значення, з іншого боку, може негативно вплинути на діяльність банку. Розглянемо таку інновацію, як кредитний скоринг, запроваджений М. Юнусом. Така модель покращує оцінку ризику для кредиторів, дозволяє кредиторам надавати кредити більшій кількості споживачів, що сприяє доступності даного виду послуги, а це, в певній мірі, сприяє наповненості ринку. Крім цього, модель С. Батачарі та В. Нанда показує, що банки з більшою часткою на ринку, будуть прагнути до впровадження інновацій, так як обслуговують більшу кількість клієнтів, чим менші, які обережніше ставляться до своєї клієнтської бази [4]. За приклад може послужити застосування даних моделей у практиці Garanti Bank (цей банк є другим за активами в Туреччині та обслуговував понад 9 мільйонів клієнтів), який запровадив ще у 80-ті роки ХХ століття продукт «мікрокредитування клієнтів». Даний інноваційний продукт базувався на запропонованні моделі короткострокових кредитів із невеликими сумами (від 1000 до 5000 дол. США) без застави та порук. Така ж сама модель набула свого масового поширення в Україні протягом 2005—2008 рр., проте її використання негативно вплинуло на якість банківських кредитних портфелів завдяки власне впливу морального ризику та асиметричності інформації, яка виникала як з боку банку, так і з боку клієнтів.

У контексті фінансової грамотності та обізнаності, на нашу думку, прийнято розуміти стратегію так званих прозорих фінансів, що має містити механізми захисту споживачів фінансових послуг, а також роз'яснювальну роботу банківських інститутів для клієнтів стосовно інформації щодо функціональних можливостей, якості, фінансової безпеки тощо, запропонованих продуктів, послуг та операцій. Крім цього, позитивне значення фінансових інновацій повинно розглядатися в ракурсі створення таких бізнес-моделей і продуктів, які б максимально можливо були спроможні хеджувати та диверсифікувати банківські ризики, тоді навантаження на капітал буде зменшено, а це і є вже досить вагомим результатом. Як продовження цієї думки можемо констатувати, що подальше вдосконалення механізму побудови кредитних історій спроможне забезпечити фінансову безпеку банків, чим надає вагомості значенню банківських інновацій. Іншим за-

вданням щодо впровадження інновацій є вирішення глобальної проблеми не охоплення в повній мірі населення банківськими послугами. Доречність такого висновку підтверджує те, що 7,7 % населення США не мають звичайного поточного рахунку, а 17,9 % — користуються послугами фінансових не банківських організацій [9, с. 34].

Вирішення цієї проблеми є завжди актуальним, як результат, на сьогодні створюються різні програми так званого паритетного фінансування, яке призначене тільки для купівлі житла, отримання освіти та малого бізнесу для населення із низьким рівнем доходів. Отже, впровадження саме таких світових фінансових інновацій, що мають, у першу чергу, за мету створення активів для населення з низькими доходами, особливо це має позитивне значення для сучасного ринку України. Проте, на інноваційний продукт, у першу чергу, впливає ринкова невизначеність, яка обумовлена непередбаченими відповідями споживачів на інновації. Саме ця невизначеність щодо фінансових інновацій, на думку вчених Чикагської школи (економіка невизначеності Найта), може проявлятися у негативних наслідках, дослівно «... фінансова інновація є тип невизначеності, яка може іноді залишатися непоміченою та генерувати негативні результати» [9, с. 8]. Невизначеність зростає, якщо інновація вже існує, але знаходиться поза контролем організації, яка її впровадила. Як і ринок, що має характер невизначеності, так і вплив фінансових інновацій є не визначеним, тобто в повній мірі залежить від взаємодії новаторів, конкурентів, споживачів тощо. Невдале нововведення може мати протилежний ефект, на прикладі мікрокредитування як ми показали раніше, і впродовж цього, на думку Ш. Ліппе, фінансові інновації зіграли вагомую роль у фінансово-економічній кризі 2007 року, через сприяння зростання цін на житло в США [9, с. 9]. Наступним етапом нашого дослідження є визначення класифікаційних ознак банківських інновацій, як одного із видів фінансових інновацій. С. Б. Єгоричева, розглядаючи інноваційний процес у банківській сфері, виділяє технологічні, процесні, сервісні, управлінські та концептуальні інновації, де технологічні інновації стосуються розвитку технічних можливостей функціонування банку; процесні — «відображають удосконалення банківських бізнес-процесів у рамках програм комплексного управління якістю»; сервісні інновації «полягають у розробці нових підходів до обслуговування клієнтів»; управлінські інновації «стосуються змін організаційної структури банку, механізмів планування, контролю, стимулювання тощо, а концептуальні інновації «полягають у змінах моделі та стратегії ведення бізнесу» [2, с. 47]. Проте, використовуючи підхід світових науковців європейської комісії «Євростат» «Організації економічного співробітництва та розвитку», який полягає у визначенні чотирьох типів інновацій, до яких належать: продуктові інновації; інновації процесу; маркетингові інновації та організаційні інновації [9, с. 12], запропонуємо застосувати дану класифікацію до банківської галузі. Отже, продуктові банківські інновації — впровадження продукту, послуги, операції, яке є новітнім або якісно покращеним, що в певній мірі змінює їх функціональні характеристики; інновації банківського процесу — впровадження новітніх або значно покращених механізмів банківського сервісу (зміни в технологіях як супроводження банківських операцій завдяки новітнім можливостям програмного забезпечення, так і в технологіях обслугову-

вання клієнтів тощо); маркетингові банківські інновації — впровадження маркетингових інновацій, що направлені на краще вирішення потреб клієнтів у банківському обслуговуванні, вихід на нові ринки, та поліпшене позиціонування продуктів, операцій і послуг на існуючому ринку з метою збільшення доходу та розширення клієнтської бази; банківські організаційні інновації — впровадження новітніх або покращених механізмів планування, контролю тощо, створенні різноманітних моделей поліпшення ефективності банківського бізнесу, в тому числі, які стосуються як стратегій ризик-менеджменту, так і зниження адміністративних та операційних витрат тощо. Щодо продуктових та інновацій процесу, то ми можемо об'єднати дані визначення в одне — інновації банківського сервісу. Вірність нашого підходу підтверджує думка Дж. Лернера та П. Туфано щодо фінансових інновацій, яка заперечує відокремлення продуктових та інновацій процесу, що на практиці пов'язані один із одним (для прикладу, нові похідні інструменти, нові корпоративні цінні папери або нові форми об'єднаних інвестиційних продуктів за своєю природою передбачають вдосконалення процесу їх поширення, обробки транзакцій, цінової політики тощо) [5; 10]. Отже, модель банківського обслуговування фізичних осіб може мати преставлений на рис. 1 вигляд.

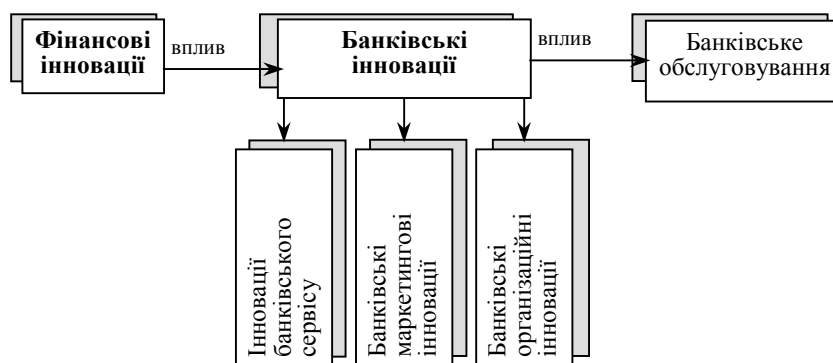

Рис. 1. Модель банківського обслуговування (розроблено автором)

Фінансові інновації, на думку зарубіжних економістів, мають охоплювати наступні (враховуючи сучасні тенденції розвитку фінансового ринку) взаємопов'язані та взаємодоповнюючі сектори: банківську справу (прийом вкладів, їх розміщення у кредити); страхування (укладання договорів страхування) та інвестиційний бізнес (надання інвестиційних послуг третім особам і виконання інвестиційної діяльності на професійній основі) [9, с. 41]. Упродовж цього приймемо до уваги те, що в контексті основних банківських функцій (операційної, фінансової та інвестиційної), комерційні банки, відповідно до чинного законодавства, мають право здійснювати ці операції, послуги «страхування» тощо, сьогодні виконуються банками на партнерських угодах (банко-страховий банкінг). Тоді модель інноваційного банкінгу може бути представлена в такому (рис. 2):

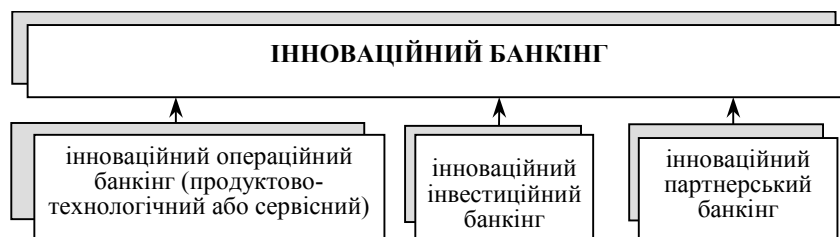

Рис. 2. Модель інноваційного банкіngu (розроблено автором)

Аналізуючи фінансові інновації, які вплинули на розвиток національного ринку банківського обслуговування фізичних осіб за період 1993—2012 рр. у ракурсі депозитного, кредитного та розрахунково-касового обслуговування, можна визначити наступні основні їх функції: забезпечення розрахункових операцій через впровадження платіжних систем, новітніх платіжних засобів, новітніх технологій платежу та ДБО, які породжені Інтернет-революцією; забезпечення новітніх засобів трансформації грошових ресурсів у процесі «заощадження—інвестиції» завдяки створенню Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, Державної іпотечної установи, Українського банку реконструкції та розвитку, як структури Державної інноваційної фінансово-кредитної установи, моделей мікрокредитування та андеррайтингу, систем страхування позичальника та застави тощо. Проведений авторський аналіз застосування на національному ринку світових банківських інновацій, а також відповідного їх законодавчого регулювання показав, що існує ряд проблем щодо впливу світових фінансових інновацій на національну грошово-кредитну систему. Індустрія фінансових послуг, яка є однією із найбільш ризикованих, постійно знаходиться під суворим ступенем контролю різних інституційних рівнів її регулювання. Проте, відповідне регулювання завжди є «пост-дією», тобто в той час, коли фінансова інновація вже була впроваджена і діяла в певному періоді часу. Цей ефект має подвійну дію. Перша була розглянута П. Туфано та полягала в тому, що фінансові інновації слугують механізмом, який дозволяє обійти в певному ступені нововведення у законодавстві [10]. Друга дія, на нашу думку, полягає в тому, що впровадження інновацій швидкими темпами на ринок, який пруденційно не готовий до такого впровадження, може призвести до негативного впливу на банківський сектор економіки. Отже, зрозумілим є те, що ключовим питанням для політики нагляду та контролю залишається покращення банківського регулювання, яке має зосередити зусилля на фінансових інноваціях, що є продуктом впровадження зовнішніх ринків та які з «успіхом» швидко, або поступово входять на внутрішній національний ринок. Політика головного регулятора банківських інститутів має мати випереджальний характер, а не «здоганяючий», і таким чином, підвищена суворість пруденційного регулювання інновацій зовнішнього ринку є одним із чинників згладжування ринкової невизначеності, особливо в країнах із не розвинутою економікою. Крім цього, невирішеною проблемою залишається захист прав споживачів, які за справедливую ціну та відсоткові ставки мають отримувати функціонально відповідний продукт, послугу, операцію, що в певній мірі призводить до мінімізації ризиків репутації банків-

ських установ зокрема, та банківської системи взагалі, і на нашу думку, є одним їх ключових елементів впровадження банківських інновацій у галузі регулювання, нагляду та контролю.

Висновки з проведеного дослідження. Як і ринок, що має характер невизначеності, так і вплив фінансових інновацій є не визначеним, тобто в повній мірі залежить від взаємодії новаторів, конкурентів, споживачі тощо. Невизначеність зростає, якщо інновація вже існує, але знаходиться поза контролем організації, яка її впровадила. Позитивне значення фінансових інновацій, які впроваджується на світовий і національний грошово-кредитний ринок полягає у створенні таких бізнес-моделей і продуктів, які б максимально можливо були спроможні хеджувати та диверсифікувати банківські ризики. Іншим завданням щодо впровадження інновацій є вирішення глобальної світової проблеми не охоплення в повній мірі населення банківськими послугами. Дослідження показало, що сучасна структура національного інноваційного банкінгу може бути представлена в наступних елементах: інноваційний операційний банкінг; інноваційний інвестиційний банкінг та інноваційний партнерський банкінг. А модель банківського обслуговування фізичних осіб формується через вплив фінансових інновацій і тим самим проектує банківські інновації, які можна представити у вигляді інновацій банківського сервісу, банківських маркетингових інновацій і банківських організаційних інновацій. Проведений аналіз впливу фінансових інновацій на розвиток національного ринку банківського обслуговування фізичних осіб визначив дві основні їх функції: покращення розрахункових операцій і впровадження новітніх засобів трансформації грошових ресурсів у процесі «заощадження—інвестиції». Сучасні фінансові інновації, з одного боку, можуть покращити роботу банківської установи, з іншого боку, спроможні негативно вплинути на її діяльність. Отже, ключовим питанням для політики нагляду та контролю залишається покращення банківського регулювання, яке має зосередити зусилля на фінансових інноваціях, що є продуктами зовнішніх ринків і впроваджуються на внутрішній національний ринок. Уникненням потенційних негативних наслідків від «швидкого» впровадження світових фінансових інновацій є покращення фінансової грамотності та обізнаності населення.

Література

1. Андрощук І.В. Фінансові інновації: суть та проблеми їх поширення [Електронний ресурс] / І.В. Андрощук, О. М. Кравчук, . — Режим доступу: [http:// www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekpr/2010_35/Zm/18PDF.pdf](http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekpr/2010_35/Zm/18PDF.pdf)
2. Єгоричева С. Б. Банківські інновації: навч. посіб./ С.Б. Єгоричева. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 208 с.
3. Мозговий Р.М. Міжнародні фінанси: навч. посіб./ О. М. Мозговий, Т. Є. Оболенська, Т. В. Мусієць. — К.: КНЕУ, 2005. — 557 с.
4. Bhattacharyya S. Client discretion, switching costs, and financial innovation [Електронний ресурс]/ S. Bhattacharyya, V. Nanda//Oxford Journals Economics & Social Sciences: Review of Financial Studies. — Vol. 13. — No. 4, p. 1101-1127. Режим доступу: <http://rfs.oxfordjournals.org/content/13/4/1101.abstract>.
5. Lerner, J. The consequences of financial innovation: A counterfactual research agenda [Електронний ресурс] / J. Lerner, P. Tufano// Annual Review of Financial Economics/ —

2011. — Vol. 3, December, p. 41-85. Режим доступу: <http://dx.doi.org/10.1146/annurev.financial.050808.114326>.

6. *Martovoy A.* Role of the inbound open innovation in banking services [Електронний ресурс]: 27 вересня 2012/ A. Martovoy, A.L. Mention, M. Torkkeli. — Режим доступу: <http://www.innovation-finance.altran.fr/.../>.

7. *Merton R.C.* Financial Innovation and Economic Performance [Електронний ресурс] /R.C. Merton// Journal of Applied Corporate Finance. — 1992. — Vol. 4. — No. 4. — p. 12–22. Режим доступу: <http://econpapers.repec.org/RePEc:bla:jacrfn:v:4:y:1992:i:4:p:12-22>.

8. *Finnerty J. D.* An overview of corporate securities innovation [Електронний ресурс] /J.D. Finnerty// Journal of Applied Corporate Finance. — 1992. Vol. 4. — No. 4. — p. 23-39. Режим доступу: <http://econpapers.repec.org/RePEc:bla:jacrfn:v:4:y:1992:i:4:p:23-39>.

9. Rethinking financial innovation: reducing negative outcomes while retaining the benefits [Електронний ресурс]// A World Economic Forum report in collaboration with Oliver Wyman. — 2012. — World Economic Forum. — Geneva, — 90 p. Режим доступу: http://www3.weforum.org/.../WEF_FS_RethinkingFinancial_Innovation_Report_2012.pdf

10. *Tufano P.* Financial Innovation [Електронний ресурс]: 16 червня 2002/ P. Tufa-no. — Режим доступу: <http://www.econ.sdu.edu.cn/jrtzx/uploadfile/pdf/books/handbook/10.pdf>.

Статтю подано до редакції 30.09.2012 р.

УДК 330.1: 339.9-047.52

Т. А. Дейнека, канд. екон. наук, доцент
кафедри міжнародної економіки,
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський
університет економіки і торгівлі»

РОЛЬ ІННОВАЦІЙ В РОЗВ'ЯЗАННІ СУПЕРЕЧНОСТЕЙ ГЛОБАЛІЗОВАНОЇ ЕКОНОМІКИ

АНОТАЦІЯ. У статті представлено діалектичний підхід до визначення ролі інновацій у процесах глобального та макроекономічного розвитку. Показано перетворюючу силу інновацій, яка забезпечує перехід суспільства на новий рівень цивілізаційного розвитку через розв'язання суперечностей.

АННОТАЦИЯ. В статье представлен диалектический подход к определению роли инноваций в процессах глобального и макроекономического развития. Показана превращающая сила инноваций, которая обеспечивает переход общества на новый уровень цивилизационного развития через разрешение противоречий.

ANNOTATION. The article gives us dialectic approach to defining the role of innovations in the processes of global and macroeconomic development. The turning power of innovations which provides the movement of society to a new level of civilization development through solving controversies is shown.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: інновації, світогосподарський розвиток, макроекономічний розвиток, суперечність, трансформація, деформація.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: инновации, развитие мирового хозяйства, макроекономическое развитие, противоречие, трансформация, деформация.

KEY WORDS: innovations, development of the world economy, macroeconomic development, controversy, transformation, deformation.